

Remiss av EU-kommissionens förslag COM (2018) 372-375, 382, 390 och 471-473 (Diarienummer: N2018-03829-RTS)

Förvaltningens förslag till beslut

Anta skrivelse som sin egen.

Ärendebeskrivning/Sammanfattning

Sollefteå kommun välkomnar möjligheten att svara på remissen gällande EU-kommissionens förslag COM (2018) 372-375, 382, 390 och 471-473.

Sammanhållningspolitiken har haft en avgörande betydelse för Västernorrlands strategiska utveckling över lång tid. Det är därför av stor vikt att den regionala nivån involveras i alla steg i den process som ligger framför oss. Sollefteå kommun uppskattar näringsdepartementets initiativ till att bjuda in Region Västernorrland till en regional arbetsgrupp och har en förväntan att den och andra befintliga grupperingar leder till en inkluderande process för framtagandet av de olika programmen. Flernivåsamverkan och samarbete kommer att vara nyckeln till framgångsrika och effektiva program som ger resultat för regional, nationell och EU-nivå.

Övergripande kommentarer

Sollefteå kommun är positiv till de övergripande målen i Europeiska kommissionens förslag till EU:s långtidsbudget och stödjer en kraftfull sammanhållningspolitik. Sammanhållningspolitiken har under hittillsvarande programperioder varit av stor betydelse för Västernorrlands utveckling genom att skapa bättre förutsättningar för ökad tillväxt och sysselsättning. En sammanhållningspolitik för alla regioner är viktig för Västernorrland, Sverige och hela EU. Sverige bör stödja Europeiska kommissionens förslag till satsning på sammanhållningspolitiken

Sollefteå kommun välkomnar ansatsen till ett gemensamt regelverk för flera fonder, men är oroad över det faktum att landsbygdsutvecklingsfonden inte omfattas av det gemensamma regelverket. Landsbygdsutvecklingsfonden är en väldigt viktig pusselbit för den regionala utvecklingen i vårt län. Samordning mellan regionalfond, socialfond och havs- och fiskerifonden landsbygdsfond är av stor vikt för det strategiska arbetet med länets utmaningar och förutsättningar. De föreslagna förordningarna refererar till lokalt ledd utveckling, men det är otydligt hur dessa fonder ska kunna samverka för lokalt ledd utveckling.

ERUF och gleshetsallokering

Sollefteå kommun välkomnar speciellt den särskilda allokeringen till nordliga glesbefolkade områden. Allokeringen ger glesa regioner möjlighet till satsningar som skapar förutsättningar för att tillvarata dessa regioners och Sveriges tillväxtpotential. Rätt använt kan det ge norra Sverige en möjlighet överbrygga strukturella hinder och territoriella barriärer för tillväxt.

- För att gleshetsmedlen ska kunna adressera de särskilda behov som dessa regioner har bör gleshetsmedlen undantas från kraven på tematisk koncentration. Sollefteå kommun anser att de karaktäristika som gör de glesa regionerna speciella kräver andra insatser än de inom PO1 och PO2. OECD konstaterade i sin studie 2017 över Northern sparsely populated areas (NSPA) att digital- och transportinfrastruktur är avgörande för dessa regioners utveckling.
- Vi välkomnar att delar av gleshetsmedlen allokeras till insatser inom ESF+ samt att de undantas från kraven på koncentration, då förutsättningarna på området är av speciell karaktär i glesa regioner. Dessa speciella medel måste dock öronmärkas och på ett tydligt sätt gå till de utpekade regionerna. Det är oerhört viktigt att regionernas särskilda behov tillgodoses på ett flexibelt sätt i framtagandet av program och att socialfondsprogrammet får en reell regional förankring och dimension.

Sollefteå kommun är försiktigt positivt till minskad finansieringsgrad från EU, då projektsökandes "ägande" av projekten kan antas öka och resurserna kommer att fördelas på fler projekt. Vi vill dock dra uppmärksamhet till att konkurrensen om de medel som fungerar som annan medfinansiering (främst anslag 1:1) kommer att öka. Dessutom kan vissa mindre aktörers förmåga att genomföra projekt komma att minska.

- 40% medfinansiering från EU leder till ett ökat behov av resurser/kapital på regional och lokal nivå.

ESF+

Vi stödjer förslaget till prioriteringar för ESF+, men oroas av att ESF+ verkar få än mindre regional koppling. Regional utveckling och arbetsmarknad är tätt sammankopplade i praktiken då arbetsmarknader ofta är regionala eller lokala, inte minst i Europas nordliga glesbefolkade områden (NSPA). Det ställer krav på att samordningen mellan dessa fonder fungerar.

- Ett effektivt genomförande av ESF+ kräver regional förankring då arbetsmarknaderna till stor del är regionala och lokala.
- Kopplingen mellan ERUF och ESF+ måste bli tydligare med en klar regional territoriell dimension.

Sollefteå kommun ser positivt på möjligheten att genomföra integrationsåtgärder för tredjelandsmedborgare inom ramen för ESF+. Det blir ett viktigt komplement till aktiviteterna inom Asyl- och migrationsfonden. ESF+ bör tydliggöra att det även bör vara ett mål att ta vara på den kompetens som tredjelandsmedborgare besitter, inte endast

tillförandet av ny utbildning. Det saknas också en skrivelse om valideringssystemen, som under lång tid varit en utmaning i Sverige.

Interreg

Sollefteå kommun invänder mot förslaget om att begränsa det territoriella gränsöverskridandesamarbetet till enbart landgränser. De samarbeten som över lång tid genomförts i gränsöverskridande form genom tex. Botnia-Atlantica programmet har lett till goda resultat och skapat tydliga mervärden för medborgare och EU. De gemensamma ansträngningar och samarbeten som stimulerats genom Interreg riskerar att förloras om förslaget blir verklighet. Det gäller inte minst samarbetsprojekt som hanterar gränsöverskridande utmaningar såsom historiska miljöskulder och framtida klimatförändringar.

- Vi anser att den nuvarande 150km gränsen för gränsöverskridande samarbete över havsgräns bör gälla även i fortsättningen.

Partnerskap

Vi vill understryka vikten av regional förankring i framtagandet och genomförandet av de olika programmen, inklusive partnerskapsöverenskommelsen. För att få en effektiv utformning och ett målinriktat genomförande är det viktigt att alla nivåer involveras i framtagandet av regelverk och program.

Ett konkret behov är att partnerskapet för ESF+ kompletteras med representanter från lokal och regional nivå. Regionerna har idag specifika uppdrag på området och arbetsmarknaderna är i stor utsträckning lokala och/eller regionala.

Inkludering av regional och lokal nivå i partnerskapet för ESF+ kan också bidra till större synergier mellan ESF+ och ERUF och sammanhållningsfonden.

Förenkling

Sollefteå kommun välkomnar förslagen för förenkling, inklusive möjligheten av att tillämpa schabloner och klumpsummor. Implementeringen av dessa förslag på nationell nivå blir dock viktig för att undvika att schabloner inte täcker de faktiska kostnaderna. Schabloner som inte täcker projektägarnas verkliga kostnader riskerar underminera viljan att genomföra viktiga projekt på regional nivå. Speciellt i kombination med sänkt medfinansieringsgrad från EU-fonderna.

Sollefteå kommun anser att förslagen om ökad flexibilitet för att anpassa program och resurser mot bakgrund av ändrade förhållanden i omvärlden blir viktiga för att kunna arbeta effektivt mot de övergripande målen.

Detaljerade kommentarer

Förslag om gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden samt Europeiska havs- och fiskerifonden, och om finansiella regler för dessa fonder och för Asyl- och migrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för gränsförvaltning och visering

Dokument COM(2018) 375

- **Paragraf 6:** Det regionala utvecklingsansvaret ligger idag hos regionerna, vilka är centrala i programmering och genomförande av de olika fonderna. Regionernas roll i partnerskapet bör tydliggöras.
- **Paragraf 9:** Vi håller med om att en hållbar stadsutveckling är viktig, men vill understryka att kopplingen mellan stad och landsbygd är det vi ser som viktigast för regional utveckling. En flexibel definition av "stad" blir dock avgörande för vilken nytta en sådan prioritering kan ge då alla regioner har städer (av varierande karaktär och storlek) som drivkraft för regional utveckling.
- **Paragraf 20:** Möjligheten att genomföra regionala flerfondsprogram välkomnas varmt då bra koppling mellan till exempel regional- och socialfond saknas i nuvarande period. Det är dock beklagligt att inte landsbygdsfonden omfattas av denna möjlighet då den är av stor vikt för att genomföra ett strukturerat regionalt utvecklingsarbete i en region som till stora delar består av landsbygd.
- **Paragraf 22:** Vi ser fram emot territoriella flerfondsprogram där fonderna kan kombineras utifrån de regionala förutsättningarna och anser att de regionala utvecklingsstrategierna blir ett av de relevanta dokumenten att utgåiffrån.
- **Paragraf 25:** Vi efterfrågar förutsättningar för att inom Lokalt ledd utveckling (LLU) även använda landsbygdsfonden. I dag bygger LLU på en samfunds lösning mellan landsbygdsutvecklingsfonden, havs- och fiskerifonden, socialfonden och regionala fonder. Nuvarande förslag ger ingen hänvisning till landsbygdsfonden i de paragrafer där LLU nämns. Om inte landsbygdsutvecklingsfonden utgör del av LLU går stor del av fördelarna med arbetssättet förlorat.

Förslag om Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden

Dokument COM(2018) 372

- **Paragraf 2:** Sollefteå kommun välkomnar de föreslagna särskilda målen.

- **Paragraf 3.3:** Den tematiska koncentrationen för Sveriges regioner välkomnas, dvs minst 85% till PO1 och PO2.

Sollefteå kommun anser dock att den särskilda gleshetsallokeringen ska undantas från tematisk koncentration då anledningen till att dessa särskilda medel allokeras till glesa nordliga regioner är att utmaningar och förutsättningar ser annorlunda ut än i andra regioner. För att dessa glesa regioners tillväxtpotential ska kunna tas till vara behövs satsningar större även på det prioriterade området ”Ett mer sammanlänkat Europa” dvs transportinfrastruktur och bredband.

- **Paragraf 6.1.e:** Även de glesa nordliga regionerna med sina långa avstånd har stora behov av flygtrafik. Därför bör de glesa nordliga regionerna omfattas av undantaget i paragraf 6.1.e Dvs stöd till flygplatser är tillåtet.

Förslag om Europeiska Socialfonden +

Dokument COM(2018) 382

- **Paragraf 4.3:** Sollefteå kommun välkomnar EU-gemensamma satsningar inom hälsoområdet.
- **Paragraf 7.1:** Det finns behov av att arbeta inom ESF+ utifrån specifika regionala behov. Detta behöver tydliggöras i texten.
- **Paragraf 8:** Partnerskapet för ESF+ bör kompletteras med representanter från regional nivå då många av de frågor som rör programmet har bäring på regional nivå och kopplar till uppdrag som ligger på regionalt utvecklingsansvariga.
- **Paragraf 7.6:** Vi stödjer fullt undantagandet av de nordliga glesa regionernas speciella allokering från kraven på koncentration. Det är helt i linje med konstaterandet att dessa regioner har andra utmaningar och förutsättningar än övriga regioner.

Förslag om särskilda bestämmelser för målet Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) med stöd av Europeiska regionala utvecklingsfonden och finansieringsinstrument för externa åtgärder

Dokument COM(2018) 374

- **Paragraf 3.1:** Sollefteå kommun invänder starkt mot förslaget att gränsöverskridande samarbetsprogram endast blir aktuellt för landgränser och inte för havsgränser. Vi anser att den nuvarande 150 km gränsen bör bibehållas. Annars riskerar uppstartade samarbeten och viktiga europeiska mervärden gå förlorade.

Förvaltningens bedömning

Kommunstyrelsen föreslås anta förslag till svar på remiss som sitt eget.

Beslutsplanering

KS 11 september 2018

Beslutsunderlag/Lagrum

Remiss med bilagor

Beslutet skickas till

n.remissvar@regeringskansliet.se

pia.diring@regeringskansliet.se

Ange diarienummer N2018-03829-RTS

Anna-Sofia Kulluvaara

Kommunchef